

FIJNE VOORWAARDEN

AUTEURSRECHT EN GEBRUIKSRECHT

Als intro op mijn algemene voorwaarden leg ik je graag het stukje auteursrecht en gebruiksrecht wat uitgebreider uit in onderstaand verhaal. Het komt namelijk wel eens voor dat een klant mij vraagt om de bronbestanden van een ontwerp wat ik heb gemaakt. Begrijpelijk in sommige gevallen maar dan moet ik toch echt zakelijk zijn en uitleggen waarom ik dit niet zomaar doe.

Net als in ieder ander vakgebied, heb ook jij (klant) en ik (ontwerper/illustrator) te maken met wet- en regelgeving. Voor digitaal werk hebben we te maken met intellectueel eigendom: auteursrecht en gebruiksrecht. Deze regels en rechten bestaan om makers van creatief werk in bescherming te nemen. We kunnen stellen dat een opdrachtgever, in eerste instantie nooit recht heeft op de bronbestanden, het aanpassen hiervan, wederverkoop hiervan of het gebruik voor andere zaken dan afgesproken.

WAAR BETAAL IK DAN VOOR?

Jij als klant betaalt voor bepaalde gebruiksrechten van mijn ontwerp. Ook betaal je voor het bestand waarmee gewenste ontwerpen gerealiseerd kunnen worden (bijvoorbeeld voor het drukken van je boek). De bronbestanden (vanuit bijvoorbeeld InDesign, Photoshop of Illustrator) waarmee (digitale) uitingen gemaakt worden blijven eigendom van mij als ontwerper.

Bij grafisch ontwerp of illustraties is er sprake van één auteur, that's me. Daarmee is de ontwerper/maker (ik) van het product de rechthebbende. Fijne Boeken (de rechthebbende in dit voorbeeld) is dus de enige die kan bepalen wat er met het eindproduct gebeurt. Deze rechten kunnen verkocht worden net als ieder economisch goed. Het recht tot gebruik is dus in het kort waar de opdrachtgever voor betaald.

WAAROM BESTAAT DE AUTEURSWET?

De auteurswet is er met een goede reden en niet om vervelend te doen. Dankzij deze regels kan ik de verantwoordelijkheid nemen voor mijn ontwerpen omdat er niet zomaar mee gerommeld kan en mag worden. Hiermee bescherm ik mijn eigen werk (en imago) maar ook die van jou als klant.

TOCH BEHOEFTE AAN DE OPEN BESTANDEN?

Wil jij toch bestanden die jij zelf kan aanpassen? Dat is niet onmogelijk, echter betaal je daar dan voor. De prijs hiervoor is afhankelijk van het ontwerp, het doel en hoe de bestanden worden ingezet. Ik geeft tenslotte werk én toekomstig werk weg en daarmee heb ik geen inspraak meer op het ontwerp. Om deze reden brengt het leveren van een open bestand veel hogere kosten met zich mee dan mij een aanpassing laten doen aan mijn eigen ontwerp. Deze kosten kunnen oplopen tot 300% van het originele tarief. Betaal jij dit voor mijn bestanden dan heb jij dus het recht om de bestanden aan te passen.

Over gebruik van mijn ontwerpen (zoals ze gemaakt zijn) op sociale kanalen ben ik de moeilijkste niet. Ik begrijp heel goed dat jij jouw product wil promoten.

Maak ik illustraties voor je dan mag je deze alleen gebruiken voor het ontwerp waarvoor ze gemaakt zijn. Wil je ze voor andere doeleinden gebruiken kan je ook dit recht afkopen door middel van een gebruikerslicentie. Voorbeeld: ik maak illustraties voor jouw boek of boekomslag en je wil er kaartjes van maken om te verkopen kan dat nadat je een gebruikerslicentie bij mij afneemt.

Hopelijk geeft bovenstaande informatie jou als klant een beter beeld van hoe het werkt, waarom het zo werkt en dat digitaal werk voor mij als ontwerper ook onder “goederen” valt.

1.1 Deze algemene voorwaarden zijn, met uitsluiting van inkoop- of andere voorwaarden van de opdrachtgever, van toepassing op de totstandkoming, de inhoud en de nakoming van alle tussen de opdrachtgever en de opdrachtnemer gesloten overeenkomsten. 1.2 Offertes zijn vrijblijvend en zijn 1 maand geldig. Prijsopgaven kunnen wijzigingen ondergaan door een onvoorziene verandering in de werkzaamheden. Prijzen zijn exclusief BTW en andere heffingen van overheidswege. Genoemde tarieven en aanbiedingen gelden niet automatisch voor toekomstige opdrachten. 1.3 Opdrachten dienen door de opdrachtgever schriftelijk te worden bevestigd. Indien de opdrachtgever dit nalaat, maar er desondanks mee instemt dat de opdrachtnemer een aanvang met het uitvoeren van de opdracht maakt, dan zal de inhoud van de offerte als overeengekomen gelden. Nadere mondelinge afspraken en bedingen binden de opdrachtnemer eerst nadat deze schriftelijk door de opdrachtnemer zijn bevestigd. 1.4 Wanneer de opdrachtgever eenzelfde opdracht tegelijkertijd aan anderen dan deze opdrachtnemer wenst te verstrekken of de opdracht reeds eerder aan een ander heeft verstrekt, dient hij de opdrachtnemer, onder vermelding van de namen van deze anderen, hiervan op de hoogte te stellen. 2 De uitvoering van de overeenkomst 2.1 De opdrachtnemer zal zich inspannen de opdracht zorgvuldig en onafhankelijk uit te voeren, de belangen van de opdrachtgever naar beste weten te behartigen en te streven naar een voor de opdrachtgever bruikbaar resultaat. Voor zover noodzakelijk zal de opdrachtnemer de opdrachtgever op de hoogte houden van de voortgang van de werkzaamheden. 2.2 De opdrachtgever is gehouden al datgene te doen, wat redelijkerwijs nodig of wenselijk is om een tijdige en juiste levering door de opdrachtnemer mogelijk te maken, zulks in het bijzonder door het tijdig (laten) aanleveren van volledige, deugdelijke en duidelijke gegevens of materialen. 2.3 Een door de opdrachtnemer opgegeven termijn voor het volbrengen van het ontwerp heeft een indicatieve strekking, tenzij uit de aard of de inhoud van de overeenkomst anders blijkt. De opdrachtgever dient de opdrachtnemer in het geval van overschrijding van de opgegeven termijn schriftelijk in gebreke te stellen. 2.4 Tenzij anders is overeengekomen behoren het uitvoeren van tests, het aanvragen van vergunningen en het beoordelen of instructies van de opdrachtgever voldoen aan wettelijke of kwaliteitsnormen, niet tot de opdracht van de opdrachtnemer. 2.5 Alvorens tot productie, verveelvoudiging of openbaarmaking wordt overgegaan dienen partijen elkaar in de gelegenheid te stellen de laatste modellen, prototypes of proeven van het ontwerp te controleren en goed te keuren. Indien de opdrachtnemer, al dan niet in naam van de opdrachtgever, opdrachten of aanwijzingen aan productiebedrijven of andere derden zal geven, dan dient de opdrachtgever op verzoek van de opdrachtnemer zijn hierboven genoemde goedkeuring schriftelijk te bevestigen. 2.6 Klachten dienen zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval binnen tien werkdagen na afronding van de opdracht, schriftelijk aan de opdrachtnemer te worden meegedeeld, bij gebreke waarvan de opdrachtgever wordt geacht het resultaat van de opdracht volledig te hebben aanvaard. 3 Inschakelen van derden 3.1 Tenzij anders overeengekomen, worden opdrachten aan derden, in het kader van de totstandkoming van het ontwerp, door of namens de opdrachtgever verstrekt. Op verzoek van de opdrachtgever kan de opdrachtnemer, voor rekening en risico van de opdrachtgever, als gemachtigde optreden. Partijen kunnen hiervoor een nader over een te komen vergoeding afspreken. 3.2 Indien de opdrachtnemer op verzoek van de opdrachtgever een begroting voor kosten van derden opstelt, dan zal deze begroting slechts een indicatieve strekking hebben. Desgewenst kan de opdrachtnemer namens de opdrachtgever offertes aanvragen. 3.3 Indien bij de uitvoering van de opdracht de opdrachtnemer volgens uitdrukkelijke afspraak voor eigen rekening en risico goederen of diensten van derden betreft, waarna deze goederen of diensten worden doorgegeven aan de opdrachtgever, dan zullen de bepalingen uit de algemene voorwaarden van de toeleverancier met betrekking tot de kwaliteit, kwantiteit, hoedanigheid en levering van deze goederen of diensten ook gelden jegens de opdrachtgever. 4 Rechten van intellectuele eigendom en eigendomsrechten 4.1 Tenzij anders overeengekomen, komen alle uit de opdracht voortvloeiende rechten van intellectuele eigendom - waaronder het octrooirecht, het modelrecht en het auteursrecht - toe aan de opdrachtnemer. Voor zover een dergelijk recht slechts verkregen kan worden door een depot of registratie, is uitsluitend de opdrachtnemer daartoe bevoegd. 4.2 Tenzij anders overeengekomen, behoort niet tot de opdracht het uitvoeren van onderzoek naar het bestaan van rechten, waaronder octrooirechten, merkrechten, tekening- of modelrechten, auteursrechten of portretrechten vanderden. Ditzelfde geldt voor een eventueel onderzoek naar de mogelijkheid van dergelijke beschermingsvormen voor de opdrachtgever. 4.3 Tenzij het werk er zich niet voor leent, is de opdrachtnemer te allen tijde

gerechtigd om zijn/haar naam op of bij het werk te (laten) vermelden of verwijderen en is het de opdrachtgever niet toegestaan zonder voorafgaande toestemming het werk zonder vermelding van de naam van de opdrachtnemer openbaar te maken of te verveelvoudigen. 4.4 Tenzij anders overeengekomen, blijven de in het kader van de opdracht door de opdrachtnemer tot stand gebrachte werktekeningen, illustraties, prototypes, maquettes, mallen, ontwerpen, ontwerpsschetsen, films en andere materialen of (elektronische) bestanden, eigendom van de opdrachtnemer, ongeacht of deze aan de opdrachtgever of aan derden ter hand zijn gesteld. 4.5 Na het voltooiën van de opdracht hebben noch de opdrachtgever noch de opdrachtnemer jegens elkaar een bewaarplicht met betrekking tot de gebruikte materialen en gegevens. 5 Gebruik en licentie 5.1 Wanneer de opdrachtgever volledig voldoet aan zijn verplichtingen ingevolge de overeenkomst met de opdrachtnemer, verkrijgt hij een exclusieve licentie tot het gebruik van het ontwerp voor zover dit betreft het recht van openbaarmaking en verveelvoudiging overeenkomstig de bij de opdracht overeengekomen bestemming. Zijn er over de bestemming geen afspraken gemaakt, dan blijft de licentieverlening beperkt tot dat gebruik van het ontwerp, waarvoor op het moment van het verstrekken van de opdracht vaststaande voornemens bestonden. Deze voornemens dienen aantoonbaar voor het sluiten van de overeenkomst aan de opdrachtnemer bekend te zijn gemaakt. 5.2 De opdrachtgever is zonder de schriftelijke toestemming van de opdrachtnemer niet gerechtigd het ontwerp ruimer of op andere wijze te (laten) gebruiken dan is overeengekomen. In geval van niet overeengekomen ruimer of ander gebruik, hieronder ook begrepen wijziging, vermindering of aantasting van het voorlopige of definitieve ontwerp, heeft de opdrachtnemer recht op een vergoeding wegens inbreuk op zijn/haar rechten van tenminste drie maal het overeengekomen honorarium, althans een vergoeding die in redelijkheid en billijkheid in verhouding staat tot de gepleegde inbreuk, onverminderd het recht van de opdrachtnemer een vergoeding voor de daadwerkelijk geleden schade te vorderen. 5.3 Het is de opdrachtgever niet (langer) toegestaan de ter beschikking gestelde resultaten te gebruiken en elke in het kader van de opdracht aan de opdrachtgever verstrekte licentie komt te vervallen: a. vanaf het moment dat de opdrachtgever zijn (betalings-)verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst niet (volledig) nakomt of anderszins in gebreke is, tenzij de tekortkoming van de opdrachtgever in het licht van de gehele opdracht van ondergeschikte betekenis is; b. indien de opdracht, om welke reden dan ook, voortijdig wordt beëindigd, tenzij de gevolgen hiervan in strijd zijn met de redelijkheid en billijkheid. 5.4 De opdrachtnemer heeft met inachtneming van de belangen van de opdrachtgever, de vrijheid om het ontwerp te gebruiken voor zijn eigen publiciteit of promotie. 6 Honorarium en bijkomende kosten 6.1 Naast het overeengekomen honorarium komen ook de kosten, die de opdrachtnemer voor de uitvoering van de opdracht maakt, voor vergoeding in aanmerking. 6.2 Indien de opdrachtnemer door het niet tijdig of niet aanleveren van volledige, deugdelijke en duidelijke gegevens/materialen of door een gewijzigde hetzij onjuiste opdracht of briefing genoodzaakt is meer of andere werkzaamheden te verrichten, dienen deze werkzaamheden apart te worden gehonoreerd, op basis van de gebruikelijk door de opdrachtnemer gehanteerde honorariumtarieven. 6.3 Indien de honorering op enige wijze afhankelijk is gesteld van feiten of omstandigheden, die moeten blijken uit de administratie van de opdrachtgever, heeft de opdrachtnemer na een opgave van de opdrachtgever het recht de administratie van de opdrachtgever door een door de opdrachtnemer te kiezen accountant te laten controleren. Indien de uitkomst van de controle door de accountant meer dan 2% of € 100,- afwijkt van de opgave en de afrekening door de opdrachtgever, komen de kosten van deze controle voor rekening van de opdrachtgever. 7 Betaling 7.1 Betalingen dienen plaats te vinden binnen 14 dagen na factuurdatum. Indien na het verstrijken van deze termijn door de opdrachtnemer nog geen (volledige) betaling is ontvangen, is de opdrachtgever in verzuim en is hij rente verschuldigd gelijk aan de wettelijke rente. Alle door de opdrachtnemer gemaakte kosten, zoals proceskosten en buitengerechtelijke en gerechtelijke kosten, daaronder begrepen de kosten voor juridische bijstand, deurwaarders en incassobureaus, gemaakt in verband met te late betalingen, komen ten laste van de opdrachtgever. De buitengerechtelijke kosten worden gesteld op ten minste 10% van het factuurbedrag met een minimum van € 150,- excl. BTW. 7.2 De opdrachtnemer heeft het recht zijn honorarium maandelijks in rekening te brengen voor verrichte werkzaamheden en gemaakte kosten ten behoeve van de uitvoering van de opdracht. 7.3 De opdrachtgever verricht de aan de opdrachtnemer verschuldigde betalingen zonder korting of verrekening, behoudens verrekening met op de overeenkomst betrekking hebbende verrekenbare voorschotten, die hij aan de opdrachtnemer heeft verstrekt. Opdrachtgever is niet gerechtigd betaling van facturen van reeds verrichte

werkzaamheden op te schorten. 8 Opzegging en ontbinding van de overeenkomst 8.1 Wanneer de opdrachtgever een overeenkomst opzegt, dient hij, naast een schadevergoeding, het honorarium en de gemaakte kosten met betrekking tot de tot dan verrichte werkzaamheden te betalen. 8.2 Indien de overeenkomst door de opdrachtnemer wordt ontbonden wegens een toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de overeenkomst door de opdrachtgever, dient de opdrachtgever, naast een schadevergoeding, het honorarium en de gemaakte kosten met betrekking tot de tot dan verrichte werkzaamheden te betalen. Gedragingen van de opdrachtgever op grond waarvan van de opdrachtnemer redelijkerwijs niet meer gevergd kan worden dat de opdracht wordt afgerond, worden in dit verband mede beschouwd als toerekenbare tekortkoming. 8.3 De schadevergoeding bedoeld in de vorige twee leden van dit artikel zal tenminste omvatten de kosten voortvloeiend uit de door de opdrachtnemer op eigen naam voor de vervulling van de opdracht aangegane verbintenissen met derden, alsmede tenminste 30% van het resterende deel van het honorarium dat de opdrachtgever bij volledige vervulling van de opdracht verschuldigd zou zijn. 8.4 Zowel de opdrachtnemer als de opdrachtgever hebben het recht de overeenkomst onmiddellijk geheel of gedeeltelijk te ontbinden in geval van faillissement of (voorlopige) surseance van de andere partij. Ingeval van faillissement van de opdrachtgever heeft de opdrachtnemer het recht het verstrekte gebruiksrecht te beëindigen, tenzij de gevolgen hiervan in strijd met de redelijkheid en billijkheid zijn. 8.5 In geval van ontbinding door de opdrachtgever wegens toerekenbare tekortkoming in de nakoming van de verplichtingen door de opdrachtnemer zullen de reeds geleverde prestaties en de daarmee samenhangende betalingsverplichting geen voorwerp van ongedaan making zijn, tenzij de opdrachtgever bewijst dat de opdrachtnemer ten aanzien van die prestaties in verzuim is. Bedragen die de opdrachtnemer voor de ontbinding heeft gefactureerd in verband met hetgeen hij ter uitvoering van de overeenkomst reeds naar behoren heeft verricht of geleverd, blijven met inachtneming van het in de vorige volzin bepaalde onverminderd verschuldigd en worden op het moment van de ontbinding direct opeisbaar. 8.6 Wanneer de werkzaamheden van de opdrachtnemer bestaan uit het bij herhaling verrichten van soortgelijke werkzaamheden, dan zal de daarvoor geldende overeenkomst, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, gelden voor onbepaalde tijd. Deze overeenkomst kan slechts worden beëindigd door schriftelijke opzegging, met inachtneming van een redelijke opzegtermijn van ten minste drie maanden. 9 Garanties en vrijwaringen 9.1 De opdrachtnemer garandeert dat het geleverde door of vanwege hem/haar is ontworpen en dat, indien er auteursrecht op het ontwerp rust, hij/zij geldt als maker in de zin van de Auteurswet en als auteursrechthebbende over het werk kan beschikken. 9.2 De opdrachtgever vrijwaart de opdrachtnemer of door de opdrachtnemer bij de opdracht ingeschakelde personen voor alle aanspraken van derden voortvloeiend uit de toepassingen of het gebruik van het resultaat van de opdracht. 9.3 De opdrachtgever vrijwaart de opdrachtnemer voor aanspraken met betrekking tot rechten van intellectuele eigendom op door de opdrachtgever verstrekte materialen of gegevens, die bij de uitvoering van de opdracht worden gebruikt. 10 Aansprakelijkheid 10.1 De opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor: a. fouten of tekortkomingen in het materiaal dat door de opdrachtgever ter hand is gesteld. b. misverstanden, fouten of tekortkomingen ten aanzien van de uitvoering van de overeenkomst indien deze hun aanleiding of oorzaak vinden in handelingen van de opdrachtgever, zoals het niet tijdig of niet aanleveren van volledige, deugdelijke en duidelijke gegevens/materialen. c. fouten of tekortkomingen van door of namens de opdrachtgever ingeschakelde derden. d. gebreken in offertes van toeleveranciers of voor overschrijdingen van prijsopgaven van toeleveranciers. e. fouten of tekortkomingen in het ontwerp of de tekst/gegevens, indien de opdrachtgever, overeenkomstig het bepaalde in art. 2.5 zijn goedkeuring heeft gegeven, dan wel in de gelegenheid is gesteld een controle uit te voeren en daar geen gebruik van heeft gemaakt. f. fouten of tekortkomingen in het ontwerp of de tekst/gegevens, indien de opdrachtgever het tot stand brengen of laten uitvoeren van een bepaald(e) model, prototype of proef achterwege heeft gelaten, en deze fouten in een dergelijk(e) model, prototype of proef wel waarneembaar zouden zijn geweest. 10.2 Opdrachtnemer is uitsluitend aansprakelijk voor aan hem toerekenbare, directe schade. Onder directe schade wordt enkel verstaan: a. redelijke kosten ter vaststelling van de oorzaak en de omvang van de schade, voor zover de vaststelling betrekking heeft op schade in de zin van deze voorwaarden; b. de eventuele redelijke kosten noodzakelijk om de gebrekkige prestatie van de opdrachtnemer aan de overeenkomst te laten beantwoorden; c. redelijke kosten, gemaakt ter voorkoming of beperking van schade, voor zover de opdrachtgever aantoont dat deze kosten

hebben geleid tot beperking van de directe schade als bedoeld in deze algemene voorwaarden. Aansprakelijkheid van de opdrachtnemer voor alle overige dan voornoemde schade, zoals indirecte schade, daaronder begrepen gevolgschade, gederfde winst, verminkte of vergane gegevens of materialen, of schade door bedrijfsstagnatie, is uitgesloten. 10.3 Behoudens in geval van opzet of bewuste roekeloosheid van de opdrachtnemer of de bedrijfsleiding van de opdrachtnemer -ondergeschikten derhalve uitgezonderd -, is de aansprakelijkheid van de opdrachtnemer voor schade uit hoofde van een overeenkomst of van een jegens de opdrachtgever gepleegde onrechtmatige daad beperkt tot het factuurbedrag dat op het uitgevoerde gedeelte van de opdracht betrekking heeft, verminderd met de door de opdrachtnemer gemaakte kosten voor inschakeling van derden, met dien verstande dat dit bedrag niet hoger zal zijn dan € 45.000,- en in ieder geval te allen tijde beperkt tot maximaal het bedrag dat de verzekeraar in het voorkomend geval aan de opdrachtnemer uitkeert. 10.4 Elke aansprakelijkheid vervalt door het verloop van een jaar vanaf het moment dat de opdracht is voltooid. 10.5 De opdrachtgever is gehouden, indien redelijkerwijs mogelijk, kopieën van door hem verstrekte materialen en gegevens onder zich te houden tot de opdracht is vervuld. Indien de opdrachtgever dit nalaat, kan de opdrachtnemer niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die bij het bestaan van deze kopieën niet was opgetreden. 11 Overige bepalingen 11.1 Het is de opdrachtgever niet toegestaan enig recht uit een met de opdrachtnemer gesloten overeenkomst aan derden over te dragen, anders dan bij overdracht van zijn gehele onderneming. 11.2 Partijen zijn gehouden feiten en omstandigheden, die in het kader van de opdracht aan de andere partij ter kennis komen, vertrouwelijk te behandelen. Derden, die bij de uitvoering van de opdracht worden betrokken, zullen ten aanzien van deze feiten en omstandigheden afkomstig van de andere partij aan eenzelfde vertrouwelijke behandeling worden gebonden. 11.3 De opschriften in deze algemene voorwaarden dienen slechts om de leesbaarheid te bevorderen en vormen geen onderdeel van deze voorwaarden. 11.4 Op de overeenkomst tussen de opdrachtnemer en opdrachtgever is het Nederlands recht van toepassing. De rechter tot het kennisnemen van geschillen tussen de opdrachtnemer en de opdrachtgever is de bevoegde rechter in het arrondissement waar de opdrachtnemer is gevestigd, of de volgens de wet bevoegde rechter, dit ter keuze van de opdrachtnemer.